

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 80.507 van 28 mei 1999

A. 70.871/VIII-424
(voorheen III-22.547)

In zake : **DELVAUX** Alex,
Drève Micheline 33a
1470 Genepiën,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Justitie,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 6 september 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Alex DELVAUX de nietigverklaring vordert van de beslissing van 11 juli 1996, waarbij de Minister van Justitie weigert zijn twee sollicitaties naar de betrekkingen van rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, vacant verklaard in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1996, in aanmerking te nemen;

Gelet op arrest nr. 63.228 van 20 november 1996, waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van die beslissing wordt afgewezen;

Gelet op arrest nr. 71.981 van 20 februari 1998, waarbij de uitspraak wordt uitgesteld en aan het Arbitragehof een prejudiciële vraag wordt gesteld;

Gelet op arrest nr. 21/99 van het Arbitragehof van 17 februari 1999;

Gelet op de beschikking van 10 maart 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 30 april 1999;

Gehoord het verslag van mevrouw DAURMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BARTHOLOMEEUSEN, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende relevante feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. Op 8 juli 1996 solliciteert verzoeker, die substituut - procureur des Konings te Brussel is, naar de betrekkingen van rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, die vacant verklaard zijn in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1996.

2. Bij een brief van 11 juli 1996 antwoordt de minister aan verzoeker dat zijn "sollicitatie niet in aanmerking kan worden genomen".

Het betreft de bestreden handeling. Zij is als volgt gesteld :

" Op 8 juli 1996 hebt u zich kandidaat gesteld voor de post van rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, vacant verklaard in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1996.

Met toepassing van de bepalingen van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, moet in die betrekking worden voorzien door de benoeming van gegadigden die doen blijken van de kennis van de Nederlandse en de Franse taal.

Aangezien u niet voldoet aan bovengenoemd vereiste, kan uw sollicitatie niet in aanmerking worden genomen";

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan "de ondeugdelijke rechtsgronden waarop de omstreden beslissing steunt"; dat hij betoogt dat de verwerende partij aan de in de wet bepaalde benoemingsvoorwaarden een extra voorwaarde toevoegt door artikel 43, § 5, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken uit te leggen als een verbod om een eentalige gegadigde te benoemen in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel zolang het quotum van de tweetalige magistraten niet is bereikt; dat hij aanvoert dat de voormelde bepaling, in zoverre ze voorschrijft dat twee derde van alle zittende magistraten van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel moeten doen blijken van de kennis van de Nederlandse en de Franse taal, geen regel van openbare orde vaststelt maar "een doel dat men moet pogen te bereiken, gelet op het chronische gebrek aan wettelijk tweetalige gegadigden voor die betrekkingen in Brussel; dat hij daarvan het bewijs ziet in artikel 60, § 3, van dezelfde wet, welke bepaling betrekking heeft op het geval dat de zetel om taalredenen niet kan worden

samengesteld en waarvan de toepassing impliceert dat het gaat om reeds benoemde magistraten, in het ontbreken van een straf indien het voormelde artikel 43, § 5, wordt geschonden, in de tot nu toe gevolgde werkwijze, alsmede in arrest nr. 40.946, van 4 november 1992; dat hij voorts zegt dat gesteld dat de interpretatie van degene die de bestreden handeling heeft gesteld gegrond is, "deze niet tot gevolg zou kunnen hebben een benoeming te beletten die bovendien voldeed aan de vereisten gesteld in het Gerechtelijk Wetboek op de dag dat deze benoeming mogelijk zou worden gemaakt" en dat de steller van de handeling "die gewoonweg verklaart verzoekers sollicitatie niet in aanmerking te kunnen nemen" daardoor het bij artikel 259ter van het Gerechtelijk Wetboek ingestelde comité verhindert zijn advies uit te brengen;

Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van het middel betwist; dat zij in dat verband aanvoert dat het quotum van twee derde wettelijk tweetalige magistraten, voorgeschreven in artikel 43, § 5, van de voormelde wet van 15 juni 1935, bijlange niet bereikt is; dat bijgevolg alleen een tweetalige gegadigde kan worden benoemd en dat verzoeker, die niet het bewijs levert de tweede taal te kennen, niet tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel kan worden benoemd;

Overwegende dat de exceptie verband houdt met de zaak zelf, aangezien verzoeker betwist dat de bepaling waarnaar wordt verwezen de verwerende partij verplicht een tweetalige gegadigde te benoemen;

Overwegende, wat de zaak zelf betreft, dat de verwerende partij uiteenzet dat de bepaling waarnaar in het middel wordt verwezen geen te bereiken doel vaststelt, maar een norm bevat die voor de

benoemingsgerechtigde overheid geldt; dat zij erop wijst dat artikel 60, § 3, van dezelfde wet niet de voorwaarden vaststelt inzake de talenkennis van de magistraten en niet geacht kan worden af te wijken van artikel 43, § 5; dat zij betoogt dat het van weinig belang is dat het bij artikel 259ter van het Gerechtelijk Wetboek ingestelde comité "niet oordeelt dat deze of gene sollicitatie niet in aanmerking kan worden genomen", aangezien "het aan de benoemende overheid staat in laatste instantie de regels die vervat zijn in de wet in acht te nemen, inzonderheid wanneer, zoals in het onderhavige geval, de openbare orde op het spel staat"; dat zij daarop laat volgen dat alleen de wetgever kan beslissen de bepalingen die hij heeft vastgesteld te corrigeren en dat zij de relevantie van de verwijzing naar arrest nr. 40.946 van 4 november 1992 betwist;

Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord uiteenzet hoe de situatie bij de rechtbank van eerste aanleg en het parket te Brussel is en vaststelt dat het tekort aan tweetalige gegadigden daar reeds lang duurt en nog steeds aanhoudt en dat "de ministers van justitie in het licht van dat tekort aan wettelijk tweetalige gegadigden, uit zorg voor de continuïteit van de openbare dienst, steeds eentalige gegadigden hebben benoemd, ondanks het tekort in het tweetalig kader, aangezien geen enkele tweetalige gegadigde kon worden gevonden"; dat hij betoogt dat de ommekeer in de houding van de verwerende partij "voortvloeit uit een beperkende interpretatie van de regeling"; dat hij vervolgens een onderscheid maakt tussen het van openbare orde zijn van een wet en het van openbare orde zijn van elk specifiek voorschrift van die wet; dat hij tegen de bewering dat artikel 45, § 3, van de wet van 15 juni 1935 van openbare orde is, inbrengt dat bij artikel 40 van diezelfde wet uitdrukkelijk de

nietigheid wordt uitgesloten als straf voor het niet-naleven van de regel vervat in het voormelde artikel 45, § 3, dat "de leden van de rechtbank van eerste aanleg niet uitgesloten zijn van de werkingssfeer van artikel 60 van diezelfde wet, terwijl die rechtbank per definitie niet overeenkomstig artikel 43, § 5, van de wet kon zijn samengesteld, waardoor die rechtbank om redenen die verband houden met de taalwetgeving geen kennis zou mogen nemen van een zaak" en, ten slotte, "dat in diezelfde wet het quotum van de tweetaligen beperkt is tot één derde wat de magistraten in het hof van beroep te Brussel betreft", wat "duidelijk aantoonst dat de wetgever dat quotum van twee derde niet als iets absoluuts beschouwt"; dat hij voorts argumenten ontleent aan arrest nr. 63.228 van 20 november 1996; dat hij uit de overweging dat de bepaling volgens welke twee derde van de magistraten van Brussel tweetalig moeten zijn niet van openbare orde is, afleidt dat het door de wetgever opgezette stelsel onvolledig is en dat bijgevolg, zonder schending van de wet, op grond van het beginsel van de continuïteit van de openbare dienst "zelfs wanneer er geen tweetalige gegadigden zijn, betrekkingen aan eentalige gegadigden kunnen worden toegekend";

Overwegende dat artikel 259ter, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat de Minister van Justitie het advies van het comité inwint alvorens over te gaan tot een benoeming in een van de ambten waarvoor dat vormvereiste geldt; dat de comités naar luid van paragraaf 6 van dat artikel alle inlichtingen kunnen inwinnen die zij noodzakelijk achten voor het uitbrengen van een advies; dat de adviescomités tot taak hebben de overheid die de benoemingsbevoegdheid uitoefent in te lichten over de gegadigden voor een betrekking, inzonderheid over hun beroepsbekwaamheid; dat elke gegadigde voor een benoeming een belang heeft, ook als

dat belang door specifieke omstandigheden louter moreel zou blijken, om zijn beroepsbekwaamheid door die comités te laten beoordelen; dat de minister tijdens de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 juli 1991 gesteld heeft dat "het adviescomité ... een advies (verstrekt) over de ontvankelijkheidsvoorwaarden van de kandidaturen" (Gedr. St., Senaat, G.Z., 1989-1990, nr. 974-2, blz. 62); dat de adviescomités krachtens de wet van 18 juli 1991 zelf, op grond van de doelstellingen van de hervorming inzake de benoemingen in de magistratuur en van de bedoelingen van de wetgever, beschikken over een ruime bevoegdheid inzake het beoordelen van de sollicitaties voor een ambt in de magistratuur; dat de Minister van Justitie, ongeacht de aangevoerde redenen, niet bevoegd is de uitoefening in te perken van een bevoegdheid die bij wet aan de adviescomités is opgedragen; dat het ambt van rechter in de rechtbank van eerste aanleg in casu een van de functies is welke bedoeld zijn in artikel 259ter, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek; dat de wet de Minister van Justitie niet in staat stelt onder de aan hem gerichte sollicitaties een selectie te maken en aldus te verhinderen dat het adviescomité zijn wettelijke bevoegdheid uitoefent; dat het enig middel in die mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 11 juli 1996, waarbij de Minister van Justitie weigert de twee sollicitaties van Alex DELVAUX naar de betrekkingen van rechter in de rechtbank van eerste aanleg te Brussel,

vacant verklaard in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1996, in aanmerking te nemen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op achtentwintig mei 1900 negenennegentig door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.